

Latweefchu Uwises.

Mr augstas Geweschanas = Kommissiones sinuu un nowehleschanu.

Mr. 14. Zettortdeenâ 7tâ Aprila 1832.

Tablak no wezzas Ruschkenes.

(Stattees Nr. 13.)

4tâ Juhli = deenâ.

Teefas-leeta tablak westa, un irr Kambarneeks no Pilsata, Pehters Stindt ar wahrdu, wisseem dsirboht teefas preekscha isfazzijs, ka ta Weddekle ta Kallejene tam Wahrtu fargam Undscham no Kobla Disch Matlik, to swehdeenu pehz tam kad ta wezza Ruschkene kluiisi zeetunâ likta, 2 stobpus allus, pee Dymanna funga pirfta, weenâ kannâ dewusi nammâ, turflaht fazzidama, Lai no ta ne dserroht, zittadi tas Wellu eedserfchoht.

Tas Wahrtufargâ teef-teiz un fakka, ka winsch gan pirmak no tahs wezzas Ruschkenes ar kippi un ar naudu ko ta winnam dewusi pehz allu pee Dymanna fungu kluis subtihts, kurpat winsch to allu pirzis un probjam aiseijôht, winnam ta Kallejene pakkal faufusi, lai pehzak atnahloht atpakkal, Ta gribboti fawai wezzai Mahtei kannu allus aisubtiht, ka winsch tad arri nahzis un kannu no winnas dabjuis, ar teem wahrdeem ko fazzijuji, aisneffi to allu mannai wezzai Mahtei zeetunâ nedserri no ta, zittadi tu wellu lihds eedserfi. *)

Ta Kallejene teef-teiz, ka ta winnam to allu dewusi winnas mahtei to aisneff, bet nekahdu wahrdu klah narw fazzijuji, to allas naudu tai Krischjahnis dewis, Krischjahnis fakka, ka winsch newarr atminneht naudu buht dewis.

Tas Pehters Stindis ar to Wahrtu-fahrgu tai azzis fakka, ka Ta to runnajusi.

*) Scheit gubree noprattih, ka ta Wezza ar to allu warr buht kahdas siipras meegu-fahles lihds eedsehrusi un tadehl Spaidôs bes waibahm warrejusi eemigt. Lai arri tam allum tiiklai siipras brandwihns warr buht bijis peelets, tad jau peetizis to Wezzu pagallam apdsirinaht.

Us to tee teefneschi peebild,

ka ta Kallejene, tapehz ka Ta fawai Mahtizei to allu ar tahdeem Wahrdeem, ka tee papreeksch minneti Paudis apleezina, aisubtijusi, ta ka zaur to nomannijams, ka ta Wezza zaur to apflunsteta un zeeta padarrita, ka Spaidôs neneeku gribbejusi teef-teift. Tamdehl tad ta Kallejene, effoti Winnas (tahs Mahtizes) weeta leekama.

Tee zeenigi, zeenigi Teefaskungi spreesch, tapehz ka divi apleezinataji ta faktoht ko Kallejeni irr hrleezinajuschi, ka ta tahdus fawadus wahrdus irr runnajusi, no kurree warr ismanniht, ka ta sinnams arri narw skaidra, Tamdehl tad winnas buhs atlikt noht, lihds tas zeenigai mahtei Praisidentenei kluht sinnams, kas pee schahdas leetas buhs darrams Un kasim zaur Deewa nolikkumu, pa tam starpam Winnas blehni warr kluht sinnami. P. L. S.

Tas zeenigs Basnizkungs dohd sinuu, ka ta wezza Ruschkene, kad winsch Tai firbi runnajijs, lai ta fawu grehku ar labbu isfuhds, ka ta wairak ne kluhtu spihdsinata, irr ta atbildejusi, Es luhdsohs schelastibu, Es esnu laumumu darrijuji, Un ar to Willu apskahdejusi, drihs pehz to irr ta waizajusi fur irr wezzajs leitiss Skobbe Sihmans, tas mahk to Paschu ko es mahku, winsch arri burwis; man frohgâ mihtôht, irr Winsch mannus lohpus apbuhris.

To lihds klauksijuschees

Tobias un Abbraams Seligeri brahli,
Jurgis Prattki,
Ernstis Moeller,
Gehrts Sommer.

Pehzto irr ta atkal preekschâ westa un Wiffu Weetu dehl pahrajantata, bet Winna wiffus Subdinaus un zeeniga Basnizkunga Wahrdus leegusees.

Teē zeenigi zeenigi Teesastungi spreesch, ka ta Wiffu leedsahs un ar labbu ne fo ne gribb isteikt ka Ta treschā lahgā Spaiddōs neffama.

Gekam Ta Spaiddōs mohzita isteiz Ta kà teef ka ta pee ta Koffa behrna wainiga un laumu wehlejusti un sazzijusi, Deews lai tewi tã nokassa kã to Kutku, Urri salka ta, ka Ta ir ar to wilu apmaitajusi tahs awis, Tã pat Dimscham tahdehl ka Winsch Tai naw sirus dewis irr wehlejusti, Lai Deews tew tik dauds dohd, zif tu mannim effi dewis.

— Salka turklaht, kad ta pee to ugguni nahks, gribb ta wairak sazzih, arri ka tas Leitīs Sihmans effoht Burwis un Winnas lohpus apbuhris, tai frohgā mihtōht.

Pehzto irr ta pulksten II. Spaiddōs nesta, bet tik pat ne neeku naw gribbejusti isteikt, bes ween ta behrna un Dimscha dehl.

(Turpmak tas beigums.)

Ta fwehta leeta.

Wezzōs laikōs weena gohdiga mahte sawu meitu isdewe, bet ta winnai ne deve lihds ne kahdu leelu puhru, nedf leelas mantas, kaut gan baggata bija sauzama. Tik pee paschas schkirschanas ta wedde sawu mihtu meitinu ihpaschā kambari, tai masu, sihdu-lakkatina eetihdu afmintinu dohdama, un schohs wahrduš sazzidama: ar scho afmintinu, mihtu meitin, eij ik baltu rihtu tawã jaunã mahj-weetã apfahrt wiffōs kambardōs, un wiffās ehkās, pa mallu-mallahin, un kad tu buhki wiffur apstaigajusi, tad tawu afmintinu eetihdama to atkal glabba. Kamehr to darriht, arween glihtums un fwehtiba tawās mahjās buhs atrohdama, un turpmak ir baggatiba atrassees tawã dsihwē. Tã mahte man mahzija, tã mahtes-mahte winnu effoht mahzijusi, un tã es taggad tewi mahzu; — brauz nu ar Deewu! — Ur affarahin nu meita schkirschahs no mihtas mahtes, un schohs wahrduš gaumã turredama, flusfam sawã prahã dohdmaja: kã tahds afmintinsch gan warr fwehtibu doht? Bet mahtes wahrdam tatschu jalkausa, winnas padohms irr labš, un winnās mahjās allasch glihtums un Deewa fwehtiba irr redjama. — To arween peeminnã turredama schi jauna seewina nu eesahze sawã jaunã

dsihwē tã darriht, kã mahmina schkirdamees tai bija teikusi. Zif rihtus agri zeldamees ta nehme sawu afmintinu rohkã, un gahje sawās mahjās pa mallu-mallahin, pa faktu-fakteem, un wiffur apstaigajusi beidsōht to paglabbaja. Bet tã apfahrt staigajōht ta redseja, ka zits kambaris ne flauzihts, zits galds ne bersts, dasch trauks ne-masgahts nolikts, ka lohpi un barrofli ne bija tã apfohpti, kã wajadsihs, un wassarã, ka dahrsi ar sahli apauguschi, ka audeklis, kas ballina-schanas dehl issteepts, neapflazzinahts, no wehja fagreests pee schohgmallas gulleja, kã peenatrauti netihri bersti, un mehli faktã saflauziti stahweja. Nu ta zif spehdama patti masgaja, berse, flauzija, un wiffas leetas tihri un spohdri turreja, un fur patti ne warreja wiffus darbus isdarriht, tur ar lehnprahribu zittus usskubbinaja strahdaht. Ne par ilgu laiku, tad ir winnās mahjās tihruuns un glihtums wiffur spihdeja un kad nu tã pee fahrtigas dahrsu-apfohpschanas, lohpu-barroschanas, lauku-strahdaschanas, un mahju-tihrischanas ne lehti kahda skahde notikt warreja, auga tad arridsan azzim redsoht Deewa fwehtiba, un beidsōht tã bija ne ween pilniga pahytischana, bet arridsan baggatiba. Dauds reisehm peeminneja schi jauna seewina, kas nu jau par wezzu seewu bij palikkusi, sawas mahtes gudrus wahrduš pee scha afmintina eedohschanas, fo ta schkirdamees tai par fwehtu leetu eeteikusi, kas wezzu-wezzem laikeem pee winnas tautas glabbajama un arween no mahtes meitai pee isprezschanas lihds dohdama bijusi. Senn jau ta to afmintinu sawai meitinai glabbaja, tã ka winna jau senn bij nomannijusi, ka ne tas afmintinsch, bet faunnezes gudra ueraudsichana to fwehtibu dohdōht. Tomehr ta ir bes afmina lihds firmam wezzumam ne pamette to labbu eeraddumu, ik baltus rihtus wiffas mallu-mallas apstaigah, un kad kahdu reisi zittās mahjās zeemodamees eeraudsija, ka fur ne warreja manniht glihtumu un spohdribu, un ka daschã weetã truhkums rahdijahs, tad ta allasch sawã kluffã prahã tã dohdmaja: schai seewinai mahte teescham irr aismirfusi to fwehtu leetu lihds doht!

C. M — r.

Bezais Jurris us faweem
brahleem.

170 rekruschheim.

Us paschu jaunu gaddu staigaju garram pasihstamahin mahjahm. Sehta ne kahds zilweks redsams; bet istaba dsirdeju breesnigas waimanas un gaudas. Gegahju eefscha; fo redseju? seewina weena gull us gultur, affaras rittinadama, rohkas schnauds, ne weenu wahrdu ne warr saprast, fo winna runna, bet waida, waida weenadi ween, ka firds man sahze sahpt. Bezais tehws itt noskummis stahw flabt, ar laktinu waigu schahwedams. Behrnini raud ais-krasni salihduschi. „Kas irr, lautini?“ wai-zaju. „Kas buhs? mannu dehlu, seewas wihru, behrninu tehru nodewe rekruschsds.“ atbildeja wihrs. „Al Deews, kas nu pelnihs maifi? Kas usaudsinahs schohs bahrinus? Ra buhs man nu sawu firmu galwinu ar behdahm bedre nolaisi! nekahds speeks, pee ka warr atspeestees!“ „Mihli lautini,“ atbildeju, „gan tizzu, ka leelas behdas, ka firds sahpt; bet tas ne warr zittadi buht; to new fungi darrijuschi juhs skaudami, bet Deews, tas Rungs, to darrijis; tas to pahw winnu un pahw juns ta nolehmis. Winna praham buhs ar mums wisseem notift. Mehs effam winna rohkas, un winsch labbi darra, fo darridams.“ „To dsirdam gan basniza; sinnam gan, ka Deewam jadohd kas Deewa, un Keiseram kas Keisera irr — bet tomehr, tas irr gruhti, tas irr gruhti!“ raudaja tehws. Es sawa firdi to lectu apdohmajis, atbildeju ta: „Sakkait tikkai, lautini, par fo tad juhs teescham raudajt? woi pahw to wihru, kas saldats tappis? woi tad Deews naw wairs flahdu pee winnu? woi Deews winnu atstahjis? woi tad winnam saldatu-fahrtalabbi ne klahsees, kad winsch paressi turresees, labbi klafihis? Es daschu labbu pasihstu, kas sawus gaddus isdeenejis, ne weenu fittenu ne dabbujis, un maies arri gan bija — famehr atstauku dabbujis, un atkal ar preeku un gohdu pee teem sawejeem atpakkal nahjis. Kad winsch buhtu blehdis un behglis, kas sawu swebrestibu pahrlausa, tad pahw winnu buhtu jaraud; bet winsch irr weens labs, taisns zilweks; tahds

pohsta ne = eef; to Deews ne atstahs.“ „Gan teef,“ eefahze ta seewina; „bet fo es darrischu ar saweem maseem behrnineem? kur es palischu? at Deews, at Deews!“ un atkal sahze waideht un raudaht. „Klausees, mihla seewina;“ atbildeju es, „mahzi sawus behrnus Deewu bihtees, tikkuschi strahdaht un gohdigi dsihwoht — tad teem wiffas zittas waijadfigas leetas taps peemestas. Es esmu jauns bijis, un wezs tappis, bet es ne esmu redsejis to taisnu atstahdu, un winna behrnus pehz maies eijam.“ To fazzijis, dewu teem labburihht, un aigahju, sawus fungus luhgt, ka tee pee teem behrnineem gribbetu kahdu schelastibu darriht. —

Mihla,

Kas itt weegli buhs usminnama.

Kur jasanahk irr behrnineem
Us prahta-zillashanu?
Lai ne-usang par nejhgeem,
Bet derr, un ka derr manna.

Kur prahawihrs tohs moshina,
Likt ohma gramatinu,
Un peeminneht fo mahzija
Un usnemt gudru sinu?

Kur kuhtrajs dabbu rahjeeni,
Jeb allasch paleek kauna?
Kur sunneti tohp beegohschi,
Lai nowehrschahs no launa?

Kur flawe katru gohdigu
Un winnu mihli glanda?
Kur dahwina tam dahwanu,
Par fo no preeka rauda?

Kur labbee ne pehz gruhtibahn,
Kas janefs winneem, prassa,
Un mahtes klafahs affarahm
Ka jauki meitas lassa?

Kur tehwan, kas us frohgu freen
La maksa warren gruhta? —
Kur laiska mahmina tad ween,
Kad speesch to, behrnu suhta?

Ko fenn pee mums jau gribbejam?
Ko sohla ween un sohla;
Det ko nekad ne fagaidam?
Usminne to! Ta .....

H — r.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Luffkuma aprinka teefas — kad pehz waldischanas pawehleschanas no 8ta Merza f. g. Nr. 1319 wehl zits torga - termins, fur tahs Narbatowitscha zilti us augtu-kraschanu atwehletas Libbartu - mahjas, kas us muischneeku Ahbawas muischas rohbescheem irr, us renti isdohdas taps, us 18tu Aprila f. g. nolikt irr — wiffi tee, kam schahs Libbartu mahjas no Zurgeem 1832 lihds tur 1833 tihf us renti nemt, tohp usfaukti, lai tai minneta deena preeksch schahs aprinka teefas nahf, sawas sohlfichanas isteiz, un fagaida, ka sam wairaksohlidamam, pehz tahm sinnam, kas tur taps dohtas, un ko taggad pee schahs teefas dabuhf warr, tahs minnetas mahjas us feschceem gabdeem us auglufkraschanu taps nospreestas un nodohdas. Luffkumê, 18ta Merza 1832. 2

(L. S. W.) Brincken, affesser.
(Nr. 167.) Protokollist F. W. Meyer.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walsis ic. ic. ic., tohp no Bukaischu muischas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas no ta us Zurgeem f. g. iseedama schejenaja fainneeka Wittait Frizza buhtu, par kurra mantu truhkuma un nespehziabas dehl konkursis nospreests tappis — usaiginati, lai, kad sawu teefu negribb saudeht, lihds 20tu Meija f. g. schê peeteizahs, un teefas spreedumu fagaida. 3

Bukaischu muischa, 28ta Merza 1832.
(S. W.) † † † Jahnait Sahmel, pagasta teefas peefehdetajs.
(Nr. 61.) Gottw. Lindemann, pagasta teefas srihweris.

Zittas fluddinafchanas.

No Strikkes muischas waldischanas tohp wiffi tee, kam pee tahs masas atstahkas mantas ta tanni 6ta Merz schê nomirruscha muischas muhrneeka Frizza kahdas taisnas prassifchanas, jeb kas winnam naudu

parrada buhtu — usaiginati, lai 4tru nebbelu staryâ schê peeteizahs.

Strikkes muischa, 11ta Merza 1832. 1

Krohna Frgesmuischâ no Jahneem 1832 — 50 flauzamas gohwis us renti tohp issohlitas. Kam tihf scho renti usnemt, lai eeksch teem us 23schu, 30tu Merza un 13tu Aprila deenu f. g. nolikteem torgeem, pee Skrundas muischas pagasta teefas ar drohschu apgalwoschanu peeteizahs un sawu sohlfichanu sinnamu darra, 1

Herzberg, administrator.

Krohna Kalnamuischâ pee Kuldigas pilfchetas tas jaun' ustaishts Kalnakrohgs pee Wentes uppes no Jahneem f. g. us renti isdohdam. Kam tihf scho renti usnemt, lai tanni 18ta, 19ta un 20ta Aprila f. g. pee Kalnamuischas pagasta teefas peeteizahs, tahs sinnas turpat islufko, un sawu sohlfichanu peenes. 2

No Jahneem 1832 trihs pee Dausewas muischas peederrigi Frohgi — prohti Lipsanu, Alminu = un Pahzes frohgs us renti isdohdami. Kam tihf, lai pee leelas Salwes muischas waldischanas peeteizahs. 3

No Jahneem 1832 trihs muischas - usraugu (waggaru) weetas pee ta appalschrafsitta dabbujamas. Derrigi wihri ar labbam leezibas = fihwehm lai steibshs pee winna peeteiktes. 3

Jelgawa, 1ma Aprila 1832.

Oberhofgerichtsrath v. d. Nowen.

Krohna Behrsmuischâ, Dohbeles aprinki, irr weens waggars, kas labbas neweschanas grahmatas peenes warr, wajadfigs. Teem, kam scho deenestu peenent patihf, irr pee Behrsmuischas muischaswaldischanas japeeteizahs. —

Behrsmuischâ tanni 21ma Merza 1832. 2

Eklatris tohp lohti luhgts un pamahzihts, ka itt ne weenam, kahds labban buhtu, nei naudu nei naudasleetas us mannu wahrdu, bes ihpaschas rakstias wehleschanas no mannas rohkas, buhs us parradu doht; jo es newarru un negribbu tahdas prassifchanas peenent un maksht, un iklatrs patb wainigs buhs, kad sawu teefu saudeht.

Kerklings, 23schâ Merza 1832. 3

E. v. Kleist,

Kerklingses un Kohfu muischas bsimtskungs.

Es zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 137.